

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2005-05-02

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Magnusson, f.d. justitierådet Lars K Beckman och regeringsrådet Göran Schäder.

Enligt en lagrådsremiss den 7 april 2005 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),
2. lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar,
3. lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige,
4. lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,
5. lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud,
6. lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979),
7. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
8. lag om ändring i lagen (1976:357) om motortävlingsförsäkring,
9. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
10. lag om ändring i lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementsrådet Johan Lundström.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen

2 a kap. 2 §

Paragrafen behandlar de åtgärder som Finansinspektionen skall vidta sedan den underrättats om att ett försäkringsbolag avser att upprätta en s.k. sekundäretablering i ett annat EES-land. I remissen föreslås att paragrafen kompletteras med bestämmelser som i enlighet med artiklarna 20.4-20.6 i tjänstepensionsdirektivet skall tillämpas när det är fråga om tjänstepensionsverksamhet från en sekundäretablering. Ändringen innebär att fyra nya stycken skjuts in mellan de nuvarande tredje och fjärde styckena, vilket får till följd att det nuvarande fjärde stycket blir ett åttonde.

Lagtexten skulle enligt Lagrådet vinna i överskådlighet, om de nuvarande fyra styckena med vissa ändringar får utgöra 2 §, medan de nya bestämmelserna angående tjänstepensionsverksamhet får bilda en ny 2 a §. Den nya paragrafen kommer då att innehålla fem stycken.

Som följd av att, enligt vad som föreslås i lagrådsremissen, 2 a kap. 1 § ändras bör i 2 § fjärde stycket en hänvisning göras till 1 § första stycket, medan 2 a § femte stycket bör innehålla en hänvisning till 1 § fjärde stycket. Därutöver bör femte stycket ändras i förhållande till remissförslaget på så sätt att orden "upprätta en sekundäretablering" ersätts med orden "bedriva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring" (jfr 14 b § sista stycket i lagen om understödsföreningar).

Genomförs Lagrådets förslag till uppdelning av 2 a kap. 2 § i remissförslaget, får vissa följdändringar göras, i vart fall i förslaget till 2 a kap. 3 §, där hänvisningen till 2 § fjärde-sjunde styckena bör avse

2 a §, och i förslaget till 19 kap. 13 §, där en hänvisning till den nya 2 a § bör fogas till uppräkningsstycket i andra stycket.

Enligt förslaget till ett nytt sjunde stycke (2 a § fjärde stycket, om Lagrådet förslår till ny paragrafindelning godtas) får verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring i ett annat EES-land inledas efter det att försäkringsbolaget tagit emot en underrättelse från Finansinspektionen om vilka verksamhetsföreskrifter som enligt den behöriga myndigheten i det andra landet är tillämpliga där, dock senast två månader efter det att den behöriga myndigheten i det land där sekundäretableringen är upprättad tagit emot en underrättelse från Finansinspektionen om att bolaget avser att meddela tjänstepensionsförsäkring där. Bestämmelsen avser att genomföra artikel 20.6 i tjänstepensionsdirektivet, enligt vilken ett pensionsinstitut får börja förvalta pensionsplanen på uppdrag av ett företag i ett annat land (hemlandet) så snart som det har mottagit en underrättelse från de behöriga myndigheterna i hemlandet om tillämpliga verksamhetsföreskrifter där. Har ingen sådan underrättelse inkommit, får verksamheten påbörjas efter utgången av den tidsfrist inom vilken dessa myndigheter skolat lämna sådan information. Fristen är, enligt artikel 20.5, två månader efter det att de behöriga myndigheterna i värdlandet har tagit emot uppgifter om att institutet i fråga avser att åta sig uppdrag på tjänstepensionsområdet.

Uttrycket "dock senast" i den föreslagna lagtexten svarar, som också Hovrätten för Nedre Norrland påpekat i sitt remissvar, dåligt mot avsikten med direktivet. Denna skulle enligt Lagrådet komma till bättre uttryck om orden "dock senast" ersattes med "eller i varje fall".

Lagrådet förordar att 2 a § fjärde och femte styckena utformas på följande sätt:

Verksamheten får inledas efter det att bolaget har tagit emot en underrättelse enligt tredje stycket från Finansinspektionen, eller i varje fall två månader efter det att den behöriga myndigheten i det land där sekundäretableringen är upprättad tagit emot inspektionens meddelande enligt första stycket.

Om Finansinspektionen finner att förutsättningar för att bedriva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring inte föreligger, skall inspektionen meddela beslut om det inom tre månader från det att inspektionen tagit emot en underrättelse enligt 1 § fjärde stycket.

2 a kap. 5 §

Paragrafen behandlar de åtgärder Finansinspektionen skall vidta om den underrättats om att ett försäkringsbolag avser att meddela försäkringar avseende andra länder utan etablering av en sekundäretablering i det landet (gränsöverskridande verksamhet). På motsvarande sätt som i 2 a kap. 2 § föreslås 5 § i remissen bli kompletterad med bestämmelser avseende tjänstepensionsförsäkringar. Enligt Lagrådets mening skulle också denna reglering bli tydligare, om de nya bestämmelserna samlades i en egen paragraf med beteckningen 5 a §.

Vad Lagrådet tidigare anfört angående behovet av följdändringar (se åtminstone 2 a kap 6 § och 19 kap. 13 §) och om uttrycket "dock senast" har samma giltighet här.

Förslaget till lag om ändring i lagen om understödsföreningar

14 b och 14 c §

I enlighet med vad Lagrådet har anfört i samband med 2 a kap. 2 § bör uttrycket "dock senast" i 14 b § femte stycket och 14 c § femte stycket ersättas med orden "eller i varje fall".

Förslaget till lag om ändring i lagen om utländska försäkringsgivarers verksamhet i Sverige

2 kap. 1 och 1 a §§

Även i 2 kap. 1 § andra stycket och 1 a § andra stycket bör uttrycket "dock senast" ersättas med orden "eller i varje fall".

Förslaget till lag om ändring i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

15 c §

Även i fjärde stycket av förevarande paragraf bör uttrycket "dock senast" ersättas med orden "eller i varje fall".

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran